7/1760

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD SO 1.01/ 432 ..../01/2004
KONU: Yazılı Soru Önergesi

28

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Başbakanlıga gönderdiğiniz 12.01.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0. 10.00.02-7/1760-4177/14712 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Şefik ENGİN'e ait 7/1760- 4177 nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı
Tarım ve Köyişleri Bakanı V.

EKLER:
EK-1 Görüş (1 adet 3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

7/1760

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Şefik ENGİN**
Mersin Milletvekili

Esas No : **7/1760-4177**

İçinde bulunduğumuz zamanın belirleyici unsurlarından bir tanesi de; Bağımsız Ulusların, Ulusal değerlerine sahip çıkarak bu değerleri gelecek kuşaklara, olduğu gibi aktarıp, Ulusal hasletlerini sonsuza kadar, bozulmadan taşıyıp, himaye etmeleri oluşturmaktadır. Ulus olmanın en önemli unsurlarından birisi de ortak değerlerin olması olduğu malumlarınızdır.

Bu kapsamda olmak üzere Türk Ulusunun da, tarih boyunca Ulus olarak mevcudiyetini koruması ve korumaya da devam edecek olmasında, Ulus olarak ortak değerlerimizin bulunması, geçmişten bize kalan bu değerlerin gelecek nesillere aktarılması tarihin her döneminde önem arz etmiştir, gelecekte de arz etmeye devam edecektir.

Bu açıklamalarımın ışığında, Ülkemizdeki birçok Ulusal ortak değerlerimizden sadece birisi olan Sivas Kangal Köpekleri ile Mersin Tarsus Çatal burun köpekleri ile ilgili olarak Bu Ulusal Köpeklerimizin, aktif olarak hizmetlerinde köpek kullanan kurum ve kuruluşlar tarafından tercih edilip, kullanımda tutulmak suretiyle, saf ırkının korunarak üretilip, eğitilip hizmete verilerek ırkının korunabileceği, bu şekilde Ulusal bir değerimize sahip çıkılabileceği düşüncesinden hareketle,

SORU 1) Ulusal köpeklerimiz olan bu iki ırkın, saf ırk olarak muhafaza edilebilmesi amacıyla Kangal ile ilgili olarak başta Sivas Valiliği olmak üzere çeşitli çalışmalar yapıldığını, Çatal Burunla ilgili olarak Emniyet Genel Müdürlüğünün faaliyetlerde bulunma gayreti içerisinde olduğu malumlarınızdır. Bu faaliyetler bölgesel düzeyde kısıtlı maddi imkansızlıklar içerisinde yürütülmektedir. Ulusal bazda bu faaliyetlerin neler olduğunu belirleme konusunda bir çalışma var mıdır?

CEVAP 1) 10.03.2001 tarih ve 24338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4631 sayılı Hayvan Islah Kanununa dayanılarak çıkartılan Gen Kaynaklarını Koruma ve Hayvan Irklarının Tesciline ilişkin Yönetmelikler yayımlanmıştır. Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü hayvan gen kaynakları koruma projesi çerçevesinde yerli hayvanlarımızın bir kısmı koruma altına alınmıştır. Kangal Çoban Köpeği Bakanlığımız ilgili kuruluşlarından Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü bünyesinde koruma ve kayıt altına alınmıştır. Tarsus Çatal Burun Av Köpeği ile ilgili olarak ise Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi bünyesinde araştırma ve yetiştirme çalışmaları yapılmaktadır.

SORU 2) Gerek Türk Silahlı Kuvvetleri gerekse Emniyet Genel Müdürlüğü başta olmak üzere bazı kamu kuruluşlarının Köpek Eğitimi ve Kullanımı gibi faaliyetleri vardır. Buralarda kullanılan köpeklerin büyük bir çoğunluğu Alman Kurdu cinsi köpeklerdir. Bu Alman Kurtlarının bazılarının yurt dışından büyük paralar ödenerek temin edildiğine ilişkin bilginiz var mıdır?

CEVAP 2) Alman kurt köpeği ithalatı ile ilgili resmi bir kayıt bulunmamaktadır.

SORU 3) Yukarıda saydığım başta Emniyet Genel Müdürlüğü ve Türk Silahlı Kuvvetleri gibi kamu kurumlarımız hizmete ilişkin kullandıkları köpeklerin cinsini belirlerken OYUNCU VE KOKU ALMA DUYUSU YÜKSEK kriterine göre davrandıkları bilinmektedir. Bu kapsamda Alman Kurdu köpek cinsi olarak, ağırlıklı tercih edilen köpekler olmuştur. Ancak diğer köpek ırklarından özellikle Ulusal Köpeklerimizin, kullanımından çekince gösterilmesine ilişkin herhangi bir bilimsel çalışma yapılmış mıdır?

CEVAP 3) Yerli köpek ırklarımız Kangal Çoban Köpeği, Akbaş Çoban Köpeği, Kars Çoban Köpeği ve Tarsus Çatal Burun Tazısı'dır. Türkiye yerli köpek ırkları populasyonunun ağırlıklı kısmını Kangal Çoban Köpeği teşkil etmektedir. Bu köpek ırkında Gemlik Askeri Veteriner Okul Komutanlığı bünyesinde bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Yerli çoban köpeği ırklarımız, aşağıdaki 5 ve 6. soru maddelerinde açıklanan gerekçelerden dolayı, tercih edilmemektedir. Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı faaliyet gösteren Gölbaşı Köpek Eğitim Merkezi'nde yapılan çalışmalar da aynı sonuçları vermiştir.

SORU 4) Gerek Alman Kurdu gerekse azınlıkta da olsa Ulusal Köpeklerimiz haricindeki köpek ırklarının mevcut kullanımı, eğitimine ilişkin fayda ve mahsurları bilimsel bir çalışma ile ortaya konmuş mudur? Böyle bir çalışma varsa Ulusal Köpeklerimiz ile karşılaştırması yapılmış mıdır?

CEVAP 4) Yerli köpek ırklarımızın haricindeki köpek ırkları ile ilgili olarak herhangi bir bilimsel çalışma gerek Bakanlığımızca gerekse ilgili Fakültelerce yapılmamıştır.

SORU 5) Ulusal değerlerimizden Çatal burun köpeklerden; koku alma, oyunculuğu yüksek, diğer cins köpeklerin sonradan eğitimle kazandıkları bazı yetenekleri doğuştan taşıyan Tarsus Çatal Burun köpeklerinin, ihtisas köpeği olarak (narkotik, ceset arama, bomba vb.) kullanılıp kullanılamayacağı yönünde, bir çalışma var mıdır? Emniyet teşkilatının hali hazır da çok küçük çaplı başlattığı bu çalışmanın daha geniş bir organizasyonla yürütülmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 5) Kangal Çoban Köpeği ırkında, Gemlik Askeri Veteriner Okul Komutanlığı bünyesinde eğitim konusunda bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Bu köpek ırkı 100'ün üzerinde kelime öğrenecek, yüksek bir zeka kapasitesine sahiptir. Fakat bu ırk, genetik yapısı olarak geceleri daha aktiftir. Gündüzleri ise daha pasiftir. Bu sebeple, Gemlik Askeri Veteriner Okul Komutanlığı'nda yapılan çalışmalarda, bomba, mayın, narkotik, ceset arama gibi gündüz yapılan çalışmalarda, Alman Kurdu ve diğer yabancı köpek ırklarından daha üstün bir performans gösterememiştir. Ayrıca 50-60 kg ortalama canlı ağırlığı ile dünyanın en ağır ırklarından olan Kangal Çoban Köpeği, mayın taramalarında da yararlı olamamaktadır.

SORU 6) Yine Ulusal değerlerimizden Sivas Kangal köpeklerinden; gösterişli fiziği ve heybetli görünüşü ile asayiş köpeği olarak faydalanmak amacıyla bir çalışma var mıdır? Bu köpeklerin bu alanda başarı ve verimlilikleri konusunda neler yapıp neleri yapamayacağını gösteren bilimsel bir araştırma yapılması düşünülmekte midir? Bu köpeklerin bu alanda başarılı olacağına dair yapılmış bilimsel çalışmalar, bu köpekleri envanterlerinde tutmayan kurumlar tarafından bilinmekte midir?

CEVAP 6) Gemlik Askeri Veteriner Okul Komutanlığı'nda yapılan çalışmalarda, bilhassa Kangal Çoban Köpeği, geceleyin yürütülen iz takibi ile, cephane, cezaevi ve hassas binalar gibi, korunması özel önem arz eden yapıların korunmasında başarılı olmuşlardır. Ayrıca ağırlıklı olarak etle beslenen Alman

Kurduna nazaran, yal tabir edilen arpa bulamacı ile beslenen Yerli Çoban Köpeği ırklarımız daha ekonomiktir. Fakat gündüz daha pasif olan yapıları nedeniyle, asayiş köpeği olarak istenilen fayda elde edilememiştir.

SORU 7) Ulusal Köpeklerimiz Sivas Kangal ile Tarsus Çatal Burun Köpekleri ile ilgili Araştırma ve Üretim Merkezi kurulması yönünde bir çalışma var mıdır? Gerek Emniyet Teşkilatı gerekse Türk Silahlı Kuvvetlerinde zaten buna benzer var olan bu maksatlı Merkezlere böyle bir görev verilebilir mi?

CEVAP 7) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Bursa Karacabey ve Sivas Ulaş Tarım İşletmelerinde Kangal Irkı köpek üretimi yapılmaktadır. Ulaş Tarım İşletmesinde 18 baş anaç Kangal, Karacabey Tarım İşletmesinde 18 baş anaç Kangal ve 18 baş anaç Akbaş ırkı olmak üzere toplam 140 baş köpek mevcuttur. Ayrıca Gemlik Askeri Veteriner Okul Komutanlığı, Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile Konya Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi bünyesinde hem üretim hem araştırma yapılmaktadır. Ayrıca Sivas Kangal İlçesi Kaymakamlığı bünyesinde Kangal Köpeği Üretim ve Araştırma Merkezi kurulmuş olup, Cumhuriyet Üniversitesi ile çalışmalar müşterek olarak yürütülmektedir. Ayrıca Kangal İlçesinde her yıl Temmuz ayında, bilimsel çalışmaları ortaya koymak ve yeni çalışmaları teşvik etmek amacıyla Kangal Köpeği Sempozyumu yapılmaktadır.

Tarsus Çatal Burun Köpekleri ile ilgili araştırma ve üretim merkezinin kurulması ile ilgili Bakanlığımızca yapılan bir çalışma bulunmamaktadır.